

Sikkerhetsdatablad

ARDEX WA lim - harpiks
ARDEX WA fug - harpiks

1. Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og selskapet/foretaket

Revidert den: 20-03-2009/ JST Erstatter den: 25-07-2008	Leverandør: Ardex Skandinavia AS Filial Norge Jerikoveien 10 B N-1067 Oslo Tlf.:+47 22 61 05 00 Telefaks:+47 22 61 05 75 E-postadresse: ardex@ardex.no
Bruk av produktet Fugemasse. Flislim	

2. Fareidentifikasjon

Irriterer øynene og huden. Kan gi allergi ved hudkontakt. Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
Tilleggsinformasjon Ved blanding av to komponenter må HMS-databladene for begge komponentene følges.

3. Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

Einecs-nr.	CAS-nr.	Stoffer	Klassifisering	w/w%
236-675-5	13463-67-7	Titandioksid	-	1-5
238-878-4	14808-60-7	a-kvarts, respirabelt	-	60-100
500-033-5	25068-38-6	Bisfenol-A og epiklorhydrin; epoksyharpiks (gjennomsnittsmolekylvekt 700), reaksjonsprodukt av	Xi;R36/38 R43 N;R51/53	10-30 8
-	28064-14-4	Bisfenol F epiklorhydrin	Xi;R36/38 R43 N;R51/53	1-5
271-846-8	68609-97-2	Oksiran, mono[(C12-14-alkyloksy)metyl]derivater	Xi;R38 R43	1-5

8) Stoffet er en epoksyharpiks.
8) Stoffet er en epoksyharpiks.
Se fullstendige R-setninger under punkt 16.

Utfyllende opplysninger
Produktet inneholder ingen stoffer, som er nevnt på OBS-listen.

4. Førstehjelpstiltak

Innånding Oppsøk frisk luft. Oppsøk lege ved vedvarende ubehag.
Svelging Skyll munnen grundig og drikk 1-2 glass vann i små slurker. Oppsøk lege ved vedvarende ubehag.
Hud Fjern forurensede klær. Vask huden med såpe og vann. Oppsøk lege ved vedvarende ubehag.
Øyne Skyll straks med vann (helst øyeglass) i minst 5 minutter. Åpne øyet godt. Fjern eventuelle kontaktlinser. Oppsøk lege.
Utfyllende opplysninger Symptomer: Se punkt 11. Når lege oppsøkes, må HMS-databladet eller etiketten vises.

5. Brannslukkingstiltak

Slokk med pulver, skum, kullsyre eller vanntåke. Bruk ikke vannstråle siden det kan spre brannen. Bruk vann eller vanntåke til nedkjøling av ikke antent lager. Hvis det kan gjøres uten fare, fjernes beholdere fra det branntruede området. Unngå innånding av damp og røykgass, oppsøk frisk luft.
---

6. Tiltak ved utilsiktede utslipp

Bruk det samme personlige verneutstyret som nevnt under punkt 8. Søl inndemmes og oppsamles med sand eller annet absorberende materiale og overføres til egnede avfallsbeholdere. Se punkt 13 for kassering. Søl må ikke tilføres kloakkavløp og/eller overflatevann. Kontakt myndighetene i forbindelse med forurensning av jord og vannmiljø samt ved utslipp til kloakkavløp.
--

Revidert den: 20-03-2009/JST
Erstatter: 25-07-2008

ARDEX WA lim - harpiks ARDEX WA fug - harpiks

7. Håndtering og lagring

Håndtering

Se under punkt 8 for opplysninger om forholdsregler ved bruk og personlig verneutstyr.

Oppbevaring

Oppbevares forsvarlig, utilgjengelig for barn og ikke sammen med matvarer, dyrefôr, legemidler o.l.

8. Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

Forholdsregler ved bruk

Vask hendene omhyggelig før toalettbesøk, matpause, røykepause eller liknende. Ikke spis eller røyk i områder hvor epoksy håndteres. Ikke tørk hendene med filler. Bruk i stedet papirhåndkle eller liknende.

Åndedrettsvern

Ikke påkrevd.

Håndvern/hudvern

Bruk vernehansker av type 4H. Gjennombruddstiden er ikke bestemt for produktet. Skift hanskene omgående hvis det kommer forurensninger på dem, og vask hendene med vann og såpe.

Øyevern

Bruk vernebriller ved risiko for sprut i øynene.

Alt personlig verneutstyr skal overholde gjeldende CEN-standarder.

Administrative normer

Innholdsstoffer	Administrativ norm	Anmerkninger
Titandioksid kvarts, ikke respirabelt	- ppm 5 mg/m ³ - ppm 0,3 mg/m ³	- -

Kontrollmetoder

Samsvar med administrative normer kan kontrolleres med yrkeshygieniske målinger på arbeidsplassen.

9. Fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform: Masse
Farge: Hvit
Lukt: Karakteristisk
pH: 8
Tetthet: 1,5 g/ml

Løselighet i vann: Emulgerbar
Flammepunkt: 101 °C

10. Stabilitet og reaktivitet

Produktet er stabilt når det brukes i henhold til leverandørens anvisninger. Reagerer med aminer under sterk varmeutvikling.

Herdetid:

Kan mekanisk belastes etter 24 timer.

Kjemikaliebestandig etter 7 dage ved 18-20°C.

Chemtox-Trotters A/S - a part of Bureau Veritas, Birkemosevej 7, DK-6000 Kolding T: +45 75508811, F: +45 75508810, E-mail: info@chemtox-trotters.com, Web: www.chemtox-trotters.com

Revidert den: 20-03-2009/JST
Erstatter: 25-07-2008

ARDEX WA lim - harpiks ARDEX WA fug - harpiks

11. Toksikologiske opplysninger

Akutt

Innånding

Produktet avgir ingen farlige damper.

Svelging

Svelging kan gi ubehag. Virker irriterende på slimhinnene i munnen og mage/tarmkanal.

Kontakt med hud

Virker irriterende på huden, kan medføre rødme.

Kontakt med øyne

Irriterer øynene. Gir svie og tåreflom.

Fare for allergi

Kan gi overfølsomhet ved kontakt med huden. Symptomene er rødme, hevelse, blemmer og sår dannelse og utvikles oftest langsomt.

Gjentatt eksponering

Ingen kjente.

12. Økologiske opplysninger

Unngå utslipp til kloakkavløp eller overflatevann.

Økotoksisitet

Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

13. Instruksjoner ved disponering

Samle søl og avfall i lukkede, tette beholdere for kassering i henhold til reglene om behandling av farlig avfall. Spill, rester, tom emballage, kasserte arbeidskluder, brukte papirhåndkle og annet forurenset materiale skal legges i serlige avfallsdunke med lokk. Lokket bør være fotmanøvrert. Merk avfallsdunkene: "Advarsel. Avfall med allergirisiko. Unngå hudkontakt. Bruk vernehansker."

EAL-kode: Avhenger av bransje og bruk, for eksempel 08 04 09 Avfall av klebemidler og tetningsmasse som inneholder organiske løsemidler eller andre farlige stoffer.

Absorpsjonsmiddel/kluter forurenset med produktet:

EAL-kode: 15 02 02 Absorbenter, filtreringsmaterialer (herunder oljefiltre som ikke er spesifisert andre steder), tørkekluter og vernetøy som er forurenset av farlige stoffer.

Det størknede produktet er ikke-farlig avfall i henhold til avfallsforskriften. Kontakt lokale myndigheter for å få anvisninger om avfallshåndtering. Bruk nedenstående kode for avfallsregistrering.

EAL-kode: Avhenger av bransje og bruk, for eksempel 17 09 04 Annet blandet avfall fra bygge- og rivingsarbeid enn det nevnt i 17 09 01, 17 09 02 og 17 09 03.

Chemtox-Trotters A/S - a part of Bureau Veritas, Birkemosevej 7, DK-6000 Kolding T: +45 75508811, F: +45 75508810, E-mail: info@chemtox-trotters.com, Web: www.chemtox-trotters.com

Revidert den: 20-03-2009/JST
Erstatter: 25-07-2008

ARDEX WA lim - harpiks ARDEX WA fug - harpiks

14. Transportopplysninger

Produktet må transporteres i samsvar med reglene for transport av farlig gods på vei og sjø i henhold til ADR og IMDG.

ADR: UN 3082 ; MILJØSKADELIGE STOFFER, FLYTENDE N.O.S. (bisfenol-A og epiklorhydrin; epoksyharpiks, reaksjonsprodukt av) ; 9 ; III
IMDG: UN 3082 ; ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S. (Bisphenol A-(epichlorhydrin); epoxy resin) ; 9 ; III

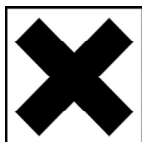
Klassifiseringskode: M6 Fareseddel ADR: 9 Farenummer: 90
Flammepunkt: 135°C Fareseddel IMDG: 9 IMDG EmS.: F-A, S-F

Transport etter avsnitt ADR 1.1.3.6: Faktor: 1. Maksimal total mengde pr. transportenhet: 1 000 l/kg.

Begrensede mengder:

ADR: Maksimal mengde: 5 l pr. innvendig emballasje og 30 kg pr. kolli ved kombinasjonsemballasje. Ved bruk av krympe- eller strekkfolie er grensen 5 l pr. inneremballasje og 20 kg pr. kolli (inneremballasje må være laget av av metall eller plast som ikke lett kan punkteres eller revne).
IMDG: Maksimal mengde: 5 l pr. innvendig emballasje og 30 kg pr. kolli ved kombinasjonsemballasje. Ved bruk av krympe- eller strekkfolie er grensen 20 kg pr. kolli (inneremballasje må være laget av av metall eller plast som ikke lett kan punkteres eller revne).

15. Regelverksmessige opplysninger

Irriterende

Miljøskadelig

Farebetegnelse: Irriterende, Miljøskadelig

Faresymboler: Xi;N

Inneholder

Bisfenol F epiklorhydrin, Bisfenol-A og epiklorhydrin, epoksyharpiks (gjennomsnittsmolekylvekt 700), reaksjonsprodukt av , Oksiran, mono[(C12-14-alkyloksy)metyl]derivater

R-setninger

Irriterer øynene og huden. (R36/38)

Kan gi allergi ved hudkontakt. (R43)

Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet. (R51/53)

S-setninger

Unngå hudkontakt. (S24)

Får man stoffet i øynene, skylt straks grundig med store mengder vann og kontakt lege. (S26)

Bruk egnede vernehansker. (S37)

Unngå utslipp til miljøet. Se helse-, miljø- og sikkerhets- (HMS) datablad for ytterligere informasjon. (S61)

Annen merkning

Inneholder epoksyforbindelser. Se informasjon fra produsenten.

Deklarasjonsnummer (PRN-nr.)

75652

Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er ikke utført.

Viktigste kilder

Se punkt 16.

Revidert den: 20-03-2009/JST
Erstatter: 25-07-2008

ARDEX WA lim - harpiks ARDEX WA fug - harpiks

16. Andre opplysninger

Anvendelsesbegrensninger

Personer under 18 år må ikke bruke eller utsettes for produktet i yrkesmessig sammenheng. Ungdom over 15 år er imidlertid unntatt fra denne regelen hvis produktet inngår som et nødvendig ledd i en utdanning.

Særlig opplæring

Ingen spesiell opplæring er nødvendig, men grundig kjennskap til dette HMS-databladet er en forutsetning.

Bransje

Byggebransjen

Viktigste kilder

Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier, FOR 2002-07-16-1139 (Sist endret: 2005-10-31).

2007-utgaven av ADR og 2006-utgaven av IMDG.

Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære, mai 2007.

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften), FOR 2004-06-01-930 (Sist endret: 2006-11-16).

Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH), FOR-2008-05-30-516. (Sist endret: FOR-2009-02-04-119).

Forskrift om arbeid av barn og ungdom, FOR 1998-04-30-551 (Sist endret: 2003-01-01).

Utfyllende opplysninger

Dette HMS-databladet er utarbeidet på bakgrunn av opplysninger fra leverandøren om produktet da det ble laget (f.eks. datablad og lignende).

Erstatter helse-, miljø- og sikkerhetsdatablad av 25-07-2008

Den fullstendige teksten i de R-setningene som er gjengitt under punkt 3.

R36/38 Irriterer øynene og huden.

R38 Irriterer huden.

R43 Kan gi allergi ved hudkontakt.

R51/53 Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

Endringer er blitt gjort i følgende punkter

1,16.

Chemtox-Trotters A/S - a part of Bureau Veritas, Birkemosevej 7, DK-6000 Kolding T: +45 75508811, F: +45 75508810, E-mail: info@chemtox-trotters.com, Web: www.chemtox-trotters.com (Utarbeidet i Toxido®) N